

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2017/427**od 8. ožujka 2017.****o izmjeni Provedbene odluke 2012/535/EU u pogledu mjera za sprečavanje širenja unutar Unije
Bursaphelenchus xylophilus (Steiner et Buhner) Nickle et al. (borove nematode)***(priopćeno pod brojem dokumenta C(2017) 1482)*

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2000/29/EZ od 8. svibnja 2000. o zaštitnim mjerama protiv unošenja u Zajednicu organizama štetnih za bilje ili biljne proizvode i protiv njihovog širenja unutar Zajednice ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 16. stavak 3. četvrtu rečenicu,

budući da:

- (1) S obzirom na kritičnu situaciju u pogledu borove nematode u Portugalu i neke nalaze u Španjolskoj u rujnu 2014. uspostavljena je radna skupina sastavljena od određenog broja stručnjaka iz država članica radi podupiranja Portugala u suzbijanju i Španjolske u iskorjenjivanju borove nematode na njihovim državnim područjima te sprečavanja njezina širenja na preostalo područje Europske unije.
- (2) Radna skupina za borovu nematodu objavila je 22. lipnja 2016. izvješće u kojem je iznijela niz preporuka. Osim toga, dodatne znanstvene spoznaje stečene su u okviru projekta REPHRAME ⁽²⁾.
- (3) Potrebno je uvesti definiciju „biljke pogođene požarom ili olujom” kako bi se utvrdilo osjetljivo bilje na koje se primjenjuju pojedine mjere.
- (4) Europska organizacija za zaštitu bilja razvila je međunarodne norme u pogledu planova pripravnosti. Kako bi se osigurala usklađenost s tim međunarodnim normama ⁽³⁾ i poboljšala jasnoća i učinkovitost planova pripravnosti, u pravilima za planove pripravnosti trebalo bi detaljnije odrediti zadaće nadležnih službenih tijela, laboratorija i subjekata.
- (5) Kako bi se smanjilo administrativno opterećenje i s obzirom na poboljšanje stanja koje proizlazi iz rezultata provjera koje su dosad proveli Portugal i Španjolska, rezultate provjera provedenih u skladu s člankom 11. stavkom 3. Provedbene odluke Komisije 2012/535/EU ⁽⁴⁾ trebalo bi dostavljati jedanput na godinu, a ne više jedanput na mjesec. Rezultate mjera poduzetih u skladu s člancima 6. i 7. te odluke trebalo bi, ako je primjenjivo, priopćiti do 30. travnja svake godine kako bi se osiguralo pravovremeno podnošenje relevantnih informacija koje se odnose na razdoblje prije početka sezone letenja vektora.
- (6) Iskustva u Portugalu i u Španjolskoj te tehničke i znanstvene studije pokazuju da je vrlo malo vjerojatno da se na boru zdravog izgleda otkrije borova nematoda, a uzorkovanje prerezanih debala, otpada od rezanja i prirodnog otpada na kojima su vidljivi znakovi aktivnosti insekata vektora može biti vrlo važno za otkrivanje prisutnosti borove nematode na područjima na kojima se ne očekuje pojava simptoma sušenja borova. Priloge I. i II. Provedbenoj odluci 2012/535/EU trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (7) Dokazima o kojima je izvijestila radna skupina potvrđeno je da šumski požar koji izbije tijekom sezone letenja vektora odmah privlači vektore iz velikih udaljenosti, čak i određeno vrijeme nakon požara. Trenutačno

⁽¹⁾ SL L 169, 10.7.2000., str. 1.

⁽²⁾ Razvoj poboljšanih metoda za otkrivanje, kontrolu i iskorjenjivanje borove nematode kao potpora Politici EU-a za biljno zdravlje (REPHRAME) – istraživački projekt EU-a br. 265483.

⁽³⁾ 2009 OEPP/EPP, Bulletin OEPP/EPP Bulletin 39, 471–474. „Generic elements for contingency plans”.

⁽⁴⁾ Provedbena odluka Komisije 2012/535/EU od 26. rujna 2012. o hitnim mjerama za sprečavanje širenja unutar Unije *Bursaphelenchus xylophilus* (Steiner et Buhner) Nickle et al. (borove nematode) (SL L 266, 2.10.2012., str. 42.).

uklanjanje i uništavanje bilja s opožarenih područja ne umanjuje njegovu privlačnost vektorima i zapravo može izazvati opasnost od dodatnog širenja vektora. Državama članicama stoga bi trebalo dopustiti da prije početka nove sezone letenja vektora posijeku i uklone osjetljivo bilje koje se nalazi na tim opožarenim područjima.

- (8) Iskustvo je pokazalo da bi za osiguravanje optimalne upotrebe dostupnih resursa pregledi zaraženih područja na koja se upućuje u točki 2. Priloga II. Provedbenoj odluci 2012/535/EU trebali biti usmjereni na dijelove zaraženog područja koji graniče sa sigurnosnim područjem kako bi se mogle poduzeti odgovarajuće mjere da se borova nematoda zadrži u onim dijelovima zaraženih područja u kojima se zna da se pojavljuje i da se onemogućiti njezino širenje na sigurnosna područja.
- (9) Države članice mogu smanjiti polumjer područja sječe s 500 m na 100 m ako, na temelju aktivnosti iz pregleda provedenih u skladu s Međunarodnom normom za fitosanitarne mjere FAO-a br. 4 ⁽¹⁾ i uzimajući u obzir kapacitet širenja vektorâ, nema dokaza o prisutnosti vektorâ u tom dijelu područja.
- (10) Iskustvo je potvrdilo da obrada drva identificiranog u demarkiranom području tijekom sezone letenja vektora, kako je propisano točkom 8. Priloga I. i točkom 3.(c) Priloga II. Provedbenoj odluci 2012/535/EU, ne mora uvijek biti prikladna za sprečavanje daljnjeg širenja borove nematode kad je riječ o deblima u kojima su se nastanili vektori u godini koja je prethodila pregledu. Država članica može stoga odlučiti odmah uništiti takvo drvo na mjestu događaja.
- (11) Provedbenu odluku 2012/535/EU trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (12) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Izmjene Provedbene odluke 2012/535/EU

Provedbena odluka 2012/535/EU mijenja se kako slijedi:

1. U članku 1. dodaje se sljedeća točka (h):

„(h) ‚biljka pogođena požarom ili olujom‘ znači svaka osjetljiva biljka oštećena u požaru ili oluji na način kojim se vektoru omogućuje polaganje jajašaca.”

2. Članak 4. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. U planu pripravnosti određuje se sljedeće:

(a) poseban odjeljak sa sažetim informacijama o procjeni opasnosti od borove nematode za predmetnu državu članicu, uključujući popratne informacije o biologiji borove nematode, očekivanim simptomima i napadnutim stablima te metodama otkrivanja, glavnim putevima ulaska i daljnjeg širenja, uključujući preporuke o načinima kako se opasnost od ulaska, smještaja i širenja može smanjiti;

(b) uloge i odgovornosti tijela uključenih u provedbu plana u slučaju službeno potvrđene prisutnosti ili sumnje u prisutnost borove nematode te zapovjedni lanac i postupci za koordinaciju mjera koje trebaju poduzeti nadležna službena tijela, druga tijela javne vlasti, delegirana tijela ili uključene fizičke osobe, laboratoriji i subjekti;

(c) uvjeti pristupa nadležnih službenih tijela prostorima subjekata i drugih osoba;

⁽¹⁾ Tajništvo Međunarodne konvencije za zaštitu bilja (1995.), Međunarodna norma za fitosanitarne mjere 4: Zahtjevi za uspostavu područja bez štetočina.

- (d) uvjeti pristupa nadležnih službenih tijela, ako je potrebno, laboratorijima, opremi, osoblju, vanjskim stručnjacima i resursima potrebnima za brzo i djelotvorno iskorjenjivanje ili, prema potrebi, suzbijanje borove nematode;
- (e) mjere koje treba poduzeti u vezi s pružanjem informacija Komisiji, ostalim državama članicama, predmetnim subjektima i javnosti u pogledu prisutnosti borove nematode i mjere poduzete u borbi protiv borove nematode ako se njezina prisutnost ili sumnja u njezinu prisutnost službeno potvrdi;
- (f) dogovoreni načini bilježenja otkrića prisutnosti borove nematode;
- (g) protokoli kojima su opisane metode vizualnog pregleda, uzorkovanja i laboratorijskog ispitivanja;
- (h) postupci i osobe nadležne za okvir za koordinaciju sa susjednim državama članicama i, prema potrebi, susjednim trećim zemljama.

U sadržaju plana pripravnosti uzima se u obzir rizik koji navedeni organizam predstavlja za predmetnu državu članicu.”

3. Članak 9. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Države članice do 30. travnja svake godine Komisiji i ostalim državama članicama dostavljaju izvješće o rezultatima mjera poduzetih na temelju članka 6. i 7. od 1. travnja prethodne godine do 31. ožujka godine u kojoj se dostavlja izvješće.

Izvješće mora sadržavati sve sljedeće elemente:

- (a) broj i lokacije otkrića prisutnosti borove nematode, uključujući karte, utvrđene zasebno za zaraženo područje i za sigurnosno područje;
- (b) broj uginulih biljaka, biljaka u lošem zdravstvenom stanju ili biljaka pogođenih požarom ili olujom koje su identificirane, sa specifikacijom broja biljaka potpuno uništenih u šumskim požarima ili oluji;
- (c) broj uginulih biljaka, biljaka u lošem zdravstvenom stanju ili biljaka pogođenih požarom ili olujom koje su uzorkovane;
- (d) broj uzoraka uzetih od uginulih biljaka, biljaka u lošem zdravstvenom stanju ili biljaka pogođenih požarom ili olujom koje su ispitane na prisutnost borove nematode;
- (e) broj uzoraka pozitivnih na borovu nematodu;
- (f) broj uginulih biljaka, biljaka u lošem zdravstvenom stanju ili biljaka pogođenih požarom ili olujom koje su uklonjene, sa specifikacijom broja biljaka identificiranih prije početka relevantnog razdoblja;
- (g) broj i lokacije zamki i razdoblje praćenja te broj vektora ulovljenih u zamkama, vrste o kojima je riječ, broj vektora analiziranih na prisutnost borove nematode, broj uzoraka analiziranih na prisutnost borove nematode zasebno za sigurnosna i zaražena područja, uključujući broj uzoraka pozitivnih na borovu nematodu, ako ih je bilo.

Države članice prikupljaju informacije navedene u točkama (b) i (f) u sljedećim razdobljima: od 1. siječnja do 31. ožujka, od 1. travnja do 31. listopada i od 1. studenoga do 31. prosinca prethodne godine te od 1. siječnja do 31. ožujka godine u kojoj se dostavlja izvješće.

Države članice pri priopćavanju tih informacija navode predmetno razdoblje prikupljanja.”

4. U članku 11. stavku 3. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„3. Države članice svake godine do 30. travnja obavješćuju ostale države članice i Komisiju o vremenu i rezultatima provjera iz stavaka 1. i 2. provedenih prethodne godine.”

5. Prilozi I. i II. mijenjaju se kako je navedeno u Prilogu ovoj Odluci.

Članak 2.

Adresati

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 8. ožujka 2017.

Za Komisiju
Vytenis ANDRIUKAITIS
Član Komisije

PRILOG

Prilozi Provedbenoj odluci 2012/535/EU mijenjaju se kako slijedi:

1. Prilog I. mijenja se kako slijedi:

(a) u točki 2. treći podstavak zamjenjuje se sljedećim tekstom:

„Sve bilje koje je uginulo ili je lošeg zdravstvenog stanja i određeni broj bilja zdravog izgleda koje je odabrano na temelju rizika od širenja borove nematode u određenom slučaju uzorkuje se nakon sječe. Uzorkovanje se provodi na nekoliko dijelova svake biljke, uključujući krošnju, a osobito na onim dijelovima na kojima su vidljivi znakovi aktivnosti insekata vektora. Uzorci se uzimaju i s prerezanih debala, otpada od rezanja i prirodnog otpada na kojima su vidljivi znakovi aktivnosti insekata vektora i koji se nalaze na dijelovima demarkiranih područja na kojima se pojava simptoma sušenja osjetljivog bilja ne očekuje ili se očekuje kasnije. Ti se uzorci ispituju na prisutnost borove nematode.”;

(b) točka 4. zamjenjuje se sljedećim tekstom:

„4. Kad se primjenjuje točka 3., sve osjetljivo bilje koje se nalazi između 100 m i 500 m od osjetljivog bilja kod kojeg je otkrivena prisutnost borove nematode i koje je bilo izuzeto od sječe ispituje se prije, tijekom i poslije sezone letenja vektora na znakove ili simptome prisutnosti borove nematode.

Ako su ti znakovi ili simptomi prisutni, uzima se uzorak biljke i ispituje na prisutnost borove nematode. Uzorkovanje tog osjetljivog bilja provodi se na nekoliko dijelova biljke, uključujući krošnju. Predmetne države članice u sezoni letenja obavljaju intenzivne preglede vektora uzorkovanjem i ispitivanjem tih vektora na prisutnost borove nematode.

Te se mjere primjenjuju do završetka iskorjenjivanja, kako je propisano člankom 6. stavkom 1., ili do odobrenja mjera za suzbijanje, kako je propisano člankom 7. stavkom 1.”;

(c) točka 5. zamjenjuje se sljedećim tekstom:

„5. Ako država članica na temelju pregleda na prisutnost vektora u skladu s Međunarodnom normom za fitosanitarne mjere FAO-a br. 4 (*) ima dokaze da na predmetnom području vektor nije prisutan posljednje tri godine i uzimajući u obzir kapacitet širenja vektorâ, najmanji polumjer područja sječe iznosi 100 m oko svake osjetljive biljke kod koje je otkrivena prisutnost borove nematode.

Taj dokaz uključuje se u obavijest predviđenu u članku 9. stavku 1.;

(*) Tajništvo Međunarodne konvencije za zaštitu bilja (1995.), Međunarodna norma za fitosanitarne mjere 4: Zahtjevi za uspostavu područja bez štetočina.”;

(d) točka 6. zamjenjuje se sljedećim tekstom:

„6. Države članice tijekom i izvan sezone letenja vektora obavljaju preglede osjetljivog bilja u demarkiranim područjima inspekcijskim pregledom, uzorkovanjem i ispitivanjem tog bilja i vektora na prisutnost borove nematode. Tijekom sezone letenja obavljaju i preglede vektora borove nematode. U okviru tih pregleda posebna pozornost posvećuje se osjetljivom bilju koje je uginulo, u lošem je zdravstvenom stanju ili je bilo pogođeno požarom ili olujom. Uzorkovanje tog osjetljivog bilja provodi se na nekoliko dijelova biljke, uključujući krošnju. Obavljaju se i pregledi prerezanih debala, otpada od rezanja i prirodnog otpada na kojima su vidljivi znakovi aktivnosti insekata vektora i koji se nalaze na dijelovima demarkiranih područja na kojima se pojava simptoma sušenja osjetljivog bilja ne očekuje ili se očekuje kasnije. Intenzitet pregledâ unutar polumjera od 3 000 m oko svake osjetljive biljke kod koje je otkrivena prisutnost borove nematode najmanje je četiri puta veći nego od 3 000 m oko bilja do vanjske granice sigurnosnog područja.”

(e) u točki 7. prvi stavak zamjenjuje se sljedećim tekstom:

„7. Države članice u cijelom demarkiranom području identificiraju i sijeku sve osjetljivo bilje kod kojeg je otkrivena prisutnost borove nematode te ono koje je uginulo, u lošem je zdravstvenom stanju ili je bilo pogođeno požarom ili olujom. Uklanjaju i uništavaju posječeno bilje i ostatke debala, poduzimajući sve potrebne mjere opreza kako bi se izbjeglo širenje borove nematode i njezina vektora do kraja sječe. Poštuju sljedeće uvjete:”;

- (f) u točki 8. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim tekstom:

„Ako država članica zaključi da guljenje kore, obrada insekticidom za koji se zna da je učinkovit protiv vektora i pokrivanje mrežom protiv kukaca natopljenom takvim insekticidom nisu prikladni, drvo s kojeg nije oguljena kora odmah se uništava na mjestu događaja.

Drvni otpad dobiven u vrijeme sječe osjetljivog bilja koji je ostao na mjestu sječe i drvo s kojeg nije oguljena kora i koje je uništeno na mjestu događaja rascijepa se na komade koji nisu deblji ni širi od 3 cm.”;

- (g) umeće se sljedeća točka 8.(a):

„8.(a) Odstupajući od točke 7.(b), ako država članica zaključi da su sječa i uklanjanje osjetljivog bilja pogođenog požarom ili olujom tijekom sezone letenja vektora neprikladni, predmetna država članica može odlučiti nastaviti sječu i uklanjanje tog bilja prije početka sljedeće sezone letenja.

Ne dovodeći u pitanje točku 6., predmetna država članica u sezoni letenja obavlja intenzivne preglede u području pogođenom požarom ili olujom uzorkovanjem i ispitivanjem tih vektora na prisutnost borove nematode te, u slučaju potvrde, obavlja preglede osjetljivog bilja koje se nalazi u okolnom području inspekcijskim pregledima, uzorkovanjem i ispitivanjem tog bilja koje pokazuje znakove ili simptome prisutnosti borove nematode ili njezinih vektora.”

2. Prilog II. mijenja se kako slijedi:

- (a) točka 2. zamjenjuje se sljedećim tekstom:

„2. Države članice obavljaju godišnje preglede osjetljivog bilja i vektora u zaraženim područjima inspekcijskim pregledom, uzorkovanjem i ispitivanjem tog bilja i vektora na prisutnost borove nematode. U okviru tih pregleda posebna pozornost posvećuje se osjetljivom bilju koje je uginulo, u lošem je zdravstvenom stanju ili je bilo pogođeno požarom ili olujom. Pregledi će se usmjeriti na dijelove zaraženog područja koji graniče sa sigurnosnim područjima u cilju zaštite tih područja. Države članice sijeku sve osjetljivo bilje kod kojeg je otkrivena prisutnost borove nematode te uklanjaju i uništavaju to bilje i ostatke debala, poduzimajući sve potrebne mjere opreza kako bi se izbjeglo širenje borove nematode i njezinih vektora.”;

- (b) točka 3. zamjenjuje se sljedećim tekstom:

„3. Države članice poduzimaju sljedeće mjere u sigurnosnim područjima:

- (a) Države članice izvan i tijekom sezone letenja vektora obavljaju preglede osjetljivog bilja u sigurnosnim područjima inspekcijskim pregledom, uzorkovanjem i ispitivanjem tog bilja i vektora na prisutnost borove nematode. Tijekom sezone letenja obavljaju i preglede vektora borove nematode. U okviru tih pregleda posebna pozornost posvećuje se osjetljivom bilju koje je uginulo, u lošem je zdravstvenom stanju ili je bilo pogođeno požarom ili olujom te vektorima koji se nalaze u područjima u kojima je prisutnost borove nematode izgledna ili se može očekivati zakašnjela pojava simptoma. Uzorkovanje osjetljivog bilja provodi se na nekoliko dijelova svake biljke, uključujući krošnju. Obavljaju se i pregledi prerezanih debala, otpada od rezanja i prirodnog otpada na kojima su vidljivi znakovi aktivnosti insekata vektora i koji se nalaze na dijelovima demarkiranih područja na kojima se pojava simptoma sušenja osjetljivog bilja ne očekuje.
- (b) Države članice u cijelim dotičnim sigurnosnim područjima identificiraju i sijeku sve osjetljivo bilje koje je uginulo, u lošem je zdravstvenom stanju ili je bilo pogođeno požarom ili olujom. Uklanjaju i uništavaju posječeno bilje i ostatke debala, poduzimajući sve potrebne mjere opreza kako bi se izbjeglo širenje borove nematode i njezina vektora prije i tijekom sječe, pod sljedećim uvjetima:
- i. Prije sljedeće sezone letenja osjetljivo bilje identificirano izvan sezone letenja vektora siječe se i uništava na mjestu događaja, premješta se pod službenim nadzorom u zaraženo područje ili se uklanja. U posljednjem slučaju drvo i kora tog bilja ili se obrađuju, kako je određeno u Prilogu III. odjeljku 1. točki 2.(a), ili se prerađuju, kako je određeno u Prilogu III. odjeljku 2. točki 2.(b).
 - ii. Osjetljivo bilje identificirano u sezoni letenja vektora odmah se siječe i uništava na mjestu događaja, pod službenim se nadzorom premješta u zaraženo područje ili se uklanja. U posljednjem slučaju drvo i kora tog bilja ili se obrađuju, kako je određeno u Prilogu III. odjeljku 1. točki 2.(a), ili se prerađuju, kako je određeno u Prilogu III. odjeljku 2. točki 2.(b).

Posječeno osjetljivo bilje, osim bilja koje je potpuno uništeno šumskim požarima, uzorkuje se i ispituje na prisutnost borove nematode, prema planu uzorkovanja koji s 99 % pouzdanosti može potvrditi da je razina prisutnosti borove nematode u tom osjetljivom bilju ispod 0,02 %.

Odstupajući od točke ii., ako država članica zaključi da su sječa i uklanjanje osjetljivog bilja identificiranog tijekom sezone letenja ili pogođenog požarom ili olujom neprikladni, predmetna država članica može odlučiti nastaviti sječu i uklanjanje tog bilja prije početka sljedeće sezone letenja. Tijekom sječe i uklanjanja predmetno osjetljivo bilje uništava se na licu mjesta ili se uklanja, a njegovo se drvo i kora obrađuju, u skladu s Prilogom III. odjeljkom 1. točkom 2.(a), ili se prerađuju, u skladu s Prilogom III. odjeljkom 2. točkom 2.(b). Ako se primijeni odstupanje i ne dovodeći u pitanje točku (a), predmetna država članica u sezoni letenja obavlja intenzivne preglede u području pogođenom požarom ili olujom uzorkovanjem i ispitivanjem tih vektora na prisutnost borove nematode te, u slučaju potvrde, obavlja intenzivne preglede osjetljivog bilja koje se nalazi u okolnom području inspekcijskim pregledima, uzorkovanjem i ispitivanjem tog bilja koje pokazuje znakove ili simptome prisutnosti borove nematode.

- (c) U pogledu osjetljivog drva identificiranog u sigurnosnom području tijekom sezone letenja vektora, kako je navedeno u točki (b), države članice gule koru na deblima posječenog osjetljivog bilja ili obrađuju ta debla insekticidom za koji se zna da je učinkovit protiv vektora ili pokrivaju ta debla mrežom protiv kukaca natopljenom takvim insekticidom odmah nakon sječe.

Nakon guljenja kore, obrade ili pokrivanja, osjetljivo se drvo pod službenim nadzorom odmah premješta na mjesto skladištenja ili u odobreni objekt za obradu. Drvo s kojeg nije oguljena kora odmah se na mjestu skladištenja ili u odobrenom objektu za obradu još jednom obrađuje insekticidom za koji se zna da je učinkovit protiv vektora ili se pokriva mrežom protiv kukaca natopljenom takvim insekticidom.

Drvni otpad dobiven u vrijeme sječe osjetljivog bilja koji je ostao na mjestu sječe rascijepa se na komade koji nisu deblji ni širi od 3 cm.

Odstupajući od prvog podstavka, ako država članica zaključi da guljenje kore, obrada insekticidom za koji se zna da je učinkovit protiv vektora i pokrivanje mrežom protiv kukaca natopljenom takvim insekticidom nisu prikladni, drvo s kojeg nije oguljena kora odmah se uništava na mjestu događaja. Ako se primijeni odstupanje, drvni otpad dobiven u vrijeme sječe osjetljivog bilja koji je ostao na mjestu sječe i drvo s kojeg nije oguljena kora, a koje je uništeno na mjestu događaja, rascijepaju se na komade koji nisu deblji ni širi od 3 cm.”
